

Kina – inte så olikt USA

Kina och USA har fler gemensamma intressen än vi förleds att tro då vi tar del av nyheter och artiklar i dagspressen i vilka spänningen mellan dessa två stormakter ständigt betonas.

Det här underströk docent Mikael Mattlin, tf. direktör för Utrikespolitiska institutet och chef för Forskningscentret för global ordning och Kina (CORD), på Ekonomiska samfundets medlemsmöte den 16 januari 2024.

En annan uppfattning, som gärna odlas, är att Kina alltid tänker och handlar långsiktigt. Tvärtom kan den kinesiska ledningen också agera överraskande snabbt och ändra riktning, påpekade Mattlin.

Han visade deltagarna bland annat ett diagram av vilket framgick att både USA och Kina stöder FN, FN:s säkerhetsråd, FN:s fredsmäklande roll, Världsbanken, Internationella valutafonden, IMF, Världshandelsorganisationen, WTO, G-20, etcetera. Samtidigt finns det också institutioner och arrangemang som båda motsätter sig, såsom Internationella straffrättsdomstolen, Internationella domstolen, Ottawa-avtalet om landminor, konventionen rörande klusterammunition, avtalet mot vapenhandel, en reform av FN:s säkerhetsråd, etcetera ¹.

Enligt Mattlin finns det med andra ord goda grunder för att nyansera den stereotypa bilden av Kinas geopolitiska roll. Han hänvisade också bland annat till boken *Kiinan poliittinen järjestelmä* som publicerades 2022 och som han skrivit tillsammans med Lauri Paltemaa och Juha A. Vuori.

Det andra anförandet hölls av ekon.mag. Björn Sundell, journalist och författare samt samfundets hedersmedlem. Sundell, som besökt Kina sedan år 1987, beskrev bland annat de finländska affärsdelegationers resor som han deltagit i. Han anlade också ett historiskt perspektiv på landet.

Anförandena kompletterade varandra väl – det förstnämnda mer analyserande, medan det andra gav en bild av praktiska erfarenheter, till exempel hur de kinesiska värdarna ihärdigt försökt inhämta information av de finländska besökarna.

Båda anförandena gav anledning till många frågor och emellanåt livligt meningsutbyte. Det var uppenbart att särskilt Mattlins anförande sannolikt förorsakade ett visst revideringsbehov av uppfattningen om Kina eller åtminstone om relationen mellan USA och Kina hos kvällens åhörare.

Diskussionsmötet hölls denna gång i Aalto Executive Educations, Aalto EE, nyligen renoverade utrymmen (gamla Kauppakorkeakoulu) på Runebergsgatan. Mötet var välbesökt och deltagarresponsen mycket positiv. Temat var uppenbarligen intressant och sporrar samfundet att ordna liknande diskussionsaftnar i framtiden.

Inom en nära framtid kommer samfundet att åter efter en liten paus kunna återgå till att hålla sina möten på Hanken.

Max Oker-Blom

f.d. styrelseledamot

¹ Källa: A.I. Johnston, *China in a World of Orders: Rethinking Compliance and Challenge in Beijing's International Relations*